SKC

Schone Kleren Campagne
Clean Clothes Campaign

Naam: _____

Schone Kleren?

Zoek het uit!

Weet jij waar het T-shirt dat je nu aanhebt vandaan komt? En je broek? Misschien weet je nog in welke winkel je het hebt gekocht. Maar weet je ook waar het kledingstuk is gemaakt? Onze kleding wordt meestal niet in Nederland gemaakt. Dus misschien is jouw T-shirt of trui ook wel in een ander land gemaakt. In welk land? In deze opdracht zoek je het uit!

Opdracht 1

a) Werk samen met een klasgenootje. Welke kleding hebben jullie nu aan? Teken de kledingstukken hieronder.

Schrijf bij de kledingstukken die jullie hebben getekend in welk land het is gemaakt.

Check het label!

Vaak staat op het label waar de kleding is gemaakt. Er staat bijvoorbeeld: “Made in Turkey”. “Made In” betekent “Gemaakt in”. In dit geval is het kledingstuk gemaakt in Turkije.

b) Zoek op waar het land ligt waar jullie kleding is gemaakt. Kleur die landen hiernaast in op de wereldkaart.

Opdracht 2

Jullie weten nu waar jullie kleding gemaakt is. Maar in welke landen zijn de kledingstukken van jullie klasgenoten gemaakt? Praat er samen over.

Wat valt jullie op?

De meeste kleding wordt gemaakt in China en Bangladesh. Zien jullie dat ook terug in jullie klas?

Het leven van fabrieksarbeider Ramana

“Hoi! Ik ben Ramana, ik ben 23 jaar oud en ik woon in Bangladesh. Ik heb een dochter van vijf jaar oud, en werk al sinds mijn dertiende in een kledingfabriek die ook kleding maakt voor Nederlandse winkels. Mijn werk begint om 8 uur ’s ochtends, en ik werk tot 10 uur ’s avonds. Op een dag kan ik soms wel 1.000 stukken kleding maken. Het is heel saai werk, zo saai dat ik soms in slaap val achter mijn naaimachine. Als ik wat water wil drinken of naar de wc moet, moet ik in de rij wachten. Er zijn in de fabriek maar 15 wc’s, terwijl wij hier wel 8.000 arbeiders hier hebben werken. Ik hoop dat mijn dochter later ander werk kan doen.”

Om een goed leven te kunnen leiden, heeft Ramana een ‘leefbaar loon’ nodig. Een leefbaar loon houdt in dat ze eten, drinken, huur voor een woning, gezondheidzorg, onderwijs, kleding en vervoer kan betalen, en ook nog iets kan sparen. Nu verdient ze veel te weinig, ondanks haar lange werkdagen en vele uren die zij overwerkt.

Hoe kan dat dan?

Als je een nieuw shirt koopt in de winkel, krijgen allerlei bedrijven en mensen een deel van het geldbedrag dat jij betaalt. Kijk maar naar het plaatje op de volgende pagina.

Wist je dat...

De meeste arbeiders in kledingfabrieken nog steeds geen leefbare lonen krijgen? Daarom voert Schone Kleren Campagne actie om de positie en omstandigheden van arbeiders in de kledingindustrie te verbeteren. Op Fashionchecker.org zie je welke bedrijven zijn begonnen arbeiders in hun keten een leefbaar loon betalen, en welke dit niet doen.

Bespreek met een klasgenoot:

Vind jij het eerlijk dat de winkel die het shirt verkoopt (voor € 29,-) € 17,- krijgt en dat mensen zoals Ramana, die het shirt maken, maar € 0,18 krijgen?

Prijsopbouw van een t-shirt

Bron: Fair Wear Foundation

Opdracht 3

Heb jij het artikel goed begrepen? Maak de puzzel en test je kennis!

Verticaal:
1. Er zijn maar 15 wc's voor 8.000 tot 9.000 ... in de fabriek waar Ramana werkt.
2. Waar kan je checken of kledingmerken een leefbaar loon betalen?
3. In welk land woont Ramana?
4. Hoeveel uur per dag werkt Ramana?
6. Soms valt Ramana in ... achter haar naaimachine, omdat het werk zo saai is.

Horizontaal:
5. Als je eten, drinken, onderdak, gezondheidszorg, onderwijs, kleding en vervoer kan betalen en ook nog iets kan sparen, noem je dat een "[5] loon".
7. Als je een nieuw kledingstuk koopt in de winkel, krijgen allerlei bedrijven en mensen een ... van het geldbedrag dat jij betaalt.
8. Schone Kleren Campagne voert actie om de positie en [8] van arbeiders in de kledingindustrie te verbeteren.

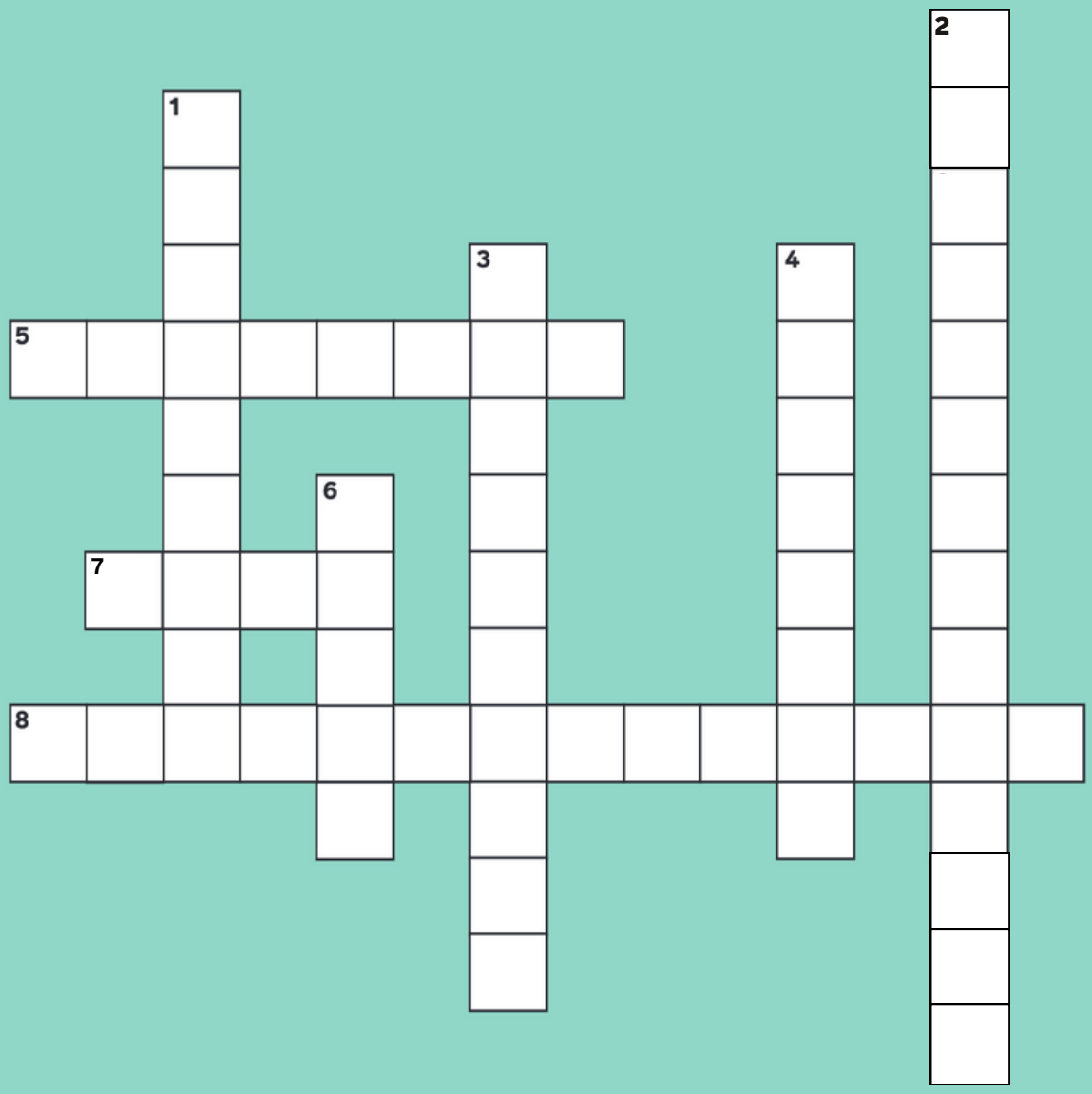

Opdracht 4

Lees de vraag en schrijf je antwoord op een wisbordje of kladblaadje. Houd op het teken van jouw juf of meester jouw wisbordje of kladblaadje in de lucht.
Bespreek daarna jullie antwoorden in de klas.

a) Vergelijk de situatie van Ramana met de situatie bij jullie op school en geef jouw mening hierover:

Ramana:		Onze school:	
Aantal WC's:	.....	Aantal WC's:	.....
Aantal mensen die de WC's gebruiken:	.....	Aantal mensen die de WC's gebruiken:	.....
Aantal personen per WC:	.....	Aantal personen per WC:	.....

b) Bedenk samen met een klasgenootje hoe het kan dat Ramana zo weinig betaald krijgt voor een T-shirt van 29 euro.
Deel dit met de klas. Wat is er bedacht? Waar zou het aan kunnen liggen?

c) Verdeel de klas in vier hoeken. Hoek 1 = helemaal eens; hoek 2 = een beetje eens, hoek 3 = een beetje oneens en hoek 4 = helemaal oneens.

Lees dan de onderstaande stelling en ga staan in de hoek die voor jou klopt.

Waarom ben je het wel/niet eens met de stelling?

Stelling:

Als consumenten (de mensen die kleding kopen) meer betalen voor hun kleding, kunnen arbeiders als Ramana meer verdienen.

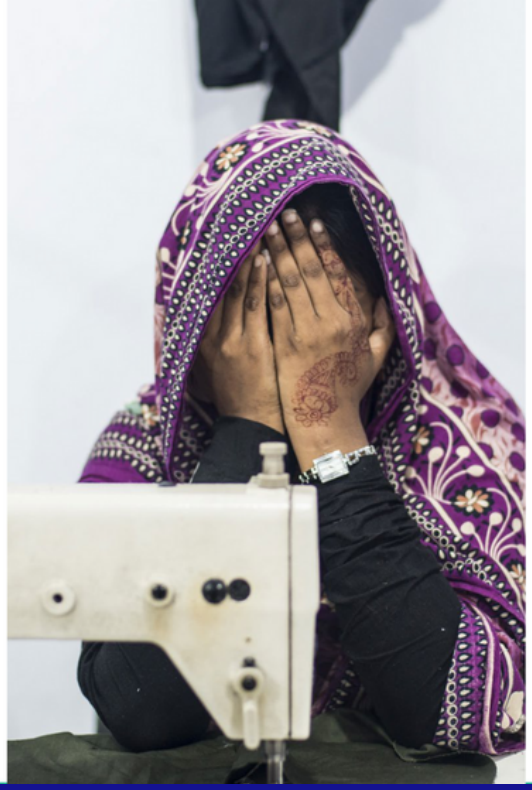

ZELF IETS DOEN?

Schone Kleren Campagne voert actie om de positie en omstandigheden van arbeiders in de kledingindustrie te verbeteren. Lees hieronder wat jij kunt doen voor een wereld met schone(re) kleding!

Word schone kleren activist!

Steun onze acties door ons te volgen op social media (@schonekleren), schrijf je in voor de nieuwsbrief of als vrijwilliger via schonekleren.nl, of teken onze petities!

Koop-tips

Schone Kleren kopen is best wel een klus. Tweedehandse kleding is altijd een goed idee! Of doe zelf onderzoek op Fashionchecker.org naar de merken waar jij je kleding bij koopt. Zo maken we het duidelijk dat wij als consumenten graag schone kleren dragen.

Kledingruil

Volgens Recycling Nederland gooien we in Nederland elk jaar meer dan 300 miljoen kilo textiel weg. In plaats van jouw kleding weg te gooien, maar iemand anders er blij mee! Organiseer je eigen feestje met een kledingruil.

Repareer en pimp je kleding

Misschien heb je kleding in je kast die je niet meer zo leuk vindt, maar waar nog wel wat van te maken valt! Kijk of er ergens in de buurt een naai-atelier is met repareer lessen. Of kijk online naar tips om je kleding leuker te maken.

Geld inzamelen

Je kunt er natuurlijk ook voor kiezen om geld op te halen en dit te doneren aan Schone Kleren Campagne. Zo kun je met de klas een sponsorloop organiseren, jullie oude kleding verkopen op de rommelmarkt of klusjes doen voor geld.

Colofon: Deze lessen zijn gemaakt door de onderwijsredactie van Young & Connected.

SKC

Schone Kleren Campagne
Clean Clothes Campaign

Lesinstructie

Algemeen

Dit lespakket is bedoeld voor groep 7/8, om kennis over de werkomstandigheden in de wereldwijde kledingindustrie te verbeteren. Dit lespakket is bedoeld om bij te dragen aan het leerdoel 'Actief Burgerschap'.

Lesdoelen

Bespreek de lesdoelen met uw leerlingen.
Na deze les weet ik:

- Hoe het leven van Ramana eruitziet.
- Wat leefbaar loon betekent.
- Waar Schone Kleren Campagne actie voor voert.
- Wat ik zelf kan doen om Schone Kleren Campagne te helpen.

Activeren voorkennis

Opdracht 1

Vraag uw leerlingen of zij al weten waar hun kleding vandaan komt. Uw leerlingen tekenen de kleding die zij aan hebben en schrijven erbij in welk land het is gemaakt. Ze controleren het label.

Bekijk samen met uw leerlingen op Google Maps waar het land ligt waar hun kleding is gemaakt.

TIP! Sleep het poppetje naar het land en bekijk samen met uw leerlingen hoe het land eruit ziet!

Opdracht 2

Vertel uw leerlingen dat de meeste kleding wordt gemaakt in China en Bangladesh en. Is dit ook terug te zien in de kleding die uw leerlingen aanhebben?

Lees nu samen met uw leerlingen het artikel. Laat de leerlingen kijken naar het figuur van de prijs van een t-shirt, en dan de volgende vraag met een klasgenootje bespreken:

Vind jij het eerlijk dat de winkel die het shirt verkoopt (voor € 29,-) € 17,- krijgt en dat mensen zoals Ramana, die het shirt maken, maar € 0,18 krijgen?

Opdracht 3

Laat uw leerlingen nu de puzzle invullen over het artikel. Bespreek daarna de vragen en de juiste antwoorden.

1. Er zijn maar 15 wc's voor 8.000 tot 9.000 … in de fabriek waar Ramana werkt.
Arbeiders (verticaal)

2. Waar kan je checken of kledingmerken een leefbaar loon betalen?
Fashionchecker (verticaal)

3. In welk land woont Ramana?
Bangladesh (verticaal)

4. Hoeveel uur per dag werkt Ramana?
Viertien (verticaal)

5. Als je eten, drinken, onderdak, gezondheidszorg, onderwijs, kleding en vervoer kan betalen en ook nog iets kan sparen, noem je dat een "[5] loon".
Leefbaar (horizontaal)

6. Soms valt Ramana in … achter haar naaimachine, omdat het werk zo saai is.
Slaap (verticaal)

7. Als je een nieuw kledingstuk koopt in de winkel, krijgen allerlei bedrijven en mensen een … van het geldbedrag dat jij betaalt.
Deel (horizontaal)

8. Schone Kleren Campagne voert actie om de positie en [8] van arbeiders in de kledingindustrie te verbeteren.
Omstandigheden (horizontaal)

Opdracht 4

Vergelijk samen met de leerlingen de verschillen tussen de situatie van Ramana en de situatie op school.

Bespreek met uw leerlingen hoe het komt dat Ramana €0,18 voor een T-shirtje krijgt en dat hetzelfde T-shirt in de winkel in Nederland €29,- kost. Verwijs weer naar het figuur van het t-shirt.

Verdeel de klas in vier hoeken. Hoek 1 = helemaal eens; hoek 2 = een beetje eens, hoek 3 = een beetje oneens en hoek 4 = helemaal oneens.

Leerlingen gaan nu staan in de hoek die voor hen klopt, en geven hun mening geven over de volgende stelling:

Als consumenten (de mensen die kleding kopen) meer betalen voor hun kleding, kunnen arbeiders als Ramana meer verdienen.

1. Wie vindt dat andere partijen meer moeten betalen? Kijk eens naar het T-shirt plaatje hierboven.
2. En denk je dat als wij meer betalen het dan naar de kledingarbeider gaat? Of is daar misschien meer voor nodig? Wat zou nog meer helpen?

Afsluiting

Lees samen met uw leerlingen de laatste pagina, en bespreek met uw leerlingen wat zij zelf kunnen doen.

Terugkoppeling lesdoelen

Bespreek met uw leerlingen of zij vinden dat ze de lesdoelen hebben behaald. Kunnen uw leerlingen antwoord geven op de vragen?

Colofon: Deze lessen zijn gemaakt door de onderwijsredactie van Young & Connected